

**Austmarka Historielag.
Årsmøte torsdag 22. mars 2018**

Dagsorden:

1. Åpning og konstituering.
2. Beretning.
3. Regnskap.
4. Innkomne forslag.
5. Arbeidsprogram 2018.
6. Budsjett 2018.
7. Valg.

Kaffeservering og loddsalg.

Årsberetning for 2017 - Austmarka Historielag

Til Årsmøte 22. mars 2018.

Styret har i perioden bestått av:

Leder:	John Martin Øverby
Nestleder:	Reidar Linna
Kasserer:	Rolf Amundsen
Sekretær:	Vidar Pedersen
Styremedl.:	Janine Nordby, Bjørg Aulie, Knut Holmen
Varamedl.:	Roland Paltiel, Arve Johnsen, Åge Sørmoen

Medlemmer i historielagets mange undergrupper er vist i eget vedlegg.

Styret har i perioden hatt 7 ordinære styremøter. Flere av styremedlemmene deltatt på faglige møter i perioden. Laget hadde ved utgangen av virksomhetsperioden (pr. 31.12.2017) – ca. 800 medlemmer.

Historielagets virksomhet er til en stor del basert på frivillig dugnadsinnsats. Styremedlemmer og varamedlemmer står på og bruker mye av sin fritid på historielaget. Vi vil også gi bygdefolket en stor honnør, - de fleste aktivitetene i historielaget er helt avhengig av at bygdefolket hjelper til. Uten denne innsatsen ville det ikke vært mulig å inngangsette og gjennomføre så mange aktiviteter og prosjekter.

Austmarkamarken ble gjennomført lørdag 12. august. I år ble det markert at historielaget var 40 år og at marken ble gjennomført for 20. gang. Dette ble markert med en liten utstilling i Stråhatten. Marken er en av Historielagets største inntektskilder. Årets marken resulterte i en omsetning på 114 000 kroner og et overskudd i størrelsesorden 62 500 kroner. Marken samler både bygdas egne innbyggere og mange tilreisende, - omlag 630 betalende gjester i år - litt færre enn forrige år. At det kom 130 motorsyklister fra Forsvarets Veteransenter på Bæreia hjalp naturlig nok på både deltakerantall og på omsetning. Bygdekoret markerte sine 30 års aktivitet med opptreden i Stråhatten. Revygruppa hadde også en framføring der de parodierte styret på en fortreffelig måte. Kjærsagtomta var også i år omkranset av salgsboder, - 27 i tallet. Forøvrig var det mange tradisjonelle aktiviteter: Saga var i drift, 50-talls rommet var åpent og godt besøkt, barna var aktivisert med fuglekassesnekring, dyreskue og ansiktsmaling, salg av grønnsaker og honning i historielagets regi. Tradisjonell matservering var det også med hamburgere, stappe, rømmegrøt, vafler og kiosksalg.

Åpen Tundag. Tundagen ble gjennomført lørdag 23. september. Dagen er ment å være dagen hvor lokale "kremmere" kan selge varer de har lagd selv eller ting de

ikke lenger har bruk for og som forhåpentligvis kan få nye eiere. Det var litt ufyselig vær denne dagen som sikkert var årsaken til at baren en håndfull selgere møtte fram. Det er allikevel bra med folk på Tunet og kølboller, smultringer og hjemmelaget syltetøy gikk unna som varmt hvetebrød.

Samme dag var det også "Brannvernets Dag" med ulike aktiviteter på Brannstasjonen. Denne samkjøringa gir de besøkende et variert tilbud og trekker folk til begge arrangementer.

Vandringer/utflukter. 14. mai tok Gunnar Bakken oss med på en vandring i sentrale deler av Åbogen. Gunnar orienterte de 15 framførte om stedets betydning som administrativt og næringsmessig knutepunkt.

28. mai deltok hele 90 personer på en vandring med start og mål i Orala. Rolf Amundsen guidet deltakerne til Vikar, Ampiansbråten, Abborhøgda og tilbake til Orala hvor det vanket grillmat.

24. september var det vandring på Finnstigen. Ottar Wilhelmsen hadde ryddet stien fra Varalddammen til Bloksberg i løpet av sommeren. Turen var 7-8 kilometer og i Solbergvungen tok deltakerne en matrast. Det var omlag 30 deltakere på denne vandringen.

Guiding. Det har også i år vært flere henvendelser om guiding i vårt nærrområde. 12. juni hadde vi besøk av 40 representanter for Telepensjonistene, 14. juni var det Friskliv- og diabetesforeningen som fikk en guiding av 10-12 medlemmer. 22. juni kom elever fra Brandval skole for å gå 7. torp runden.

Temadager på Arstun. 10. januar hadde vi besøk av Lone Hansen fra Nittedal. Hun snakket om Gyldenløvefeiden, en konflikt mellom Norge og Sverige på 1670-tallet. 14. februar fortalte Britt Karin Larsen fra sine bøker "De som kom fra øst" med hovedvekt på tema fra Finnskogen. 3. oktober inviterte historielaget til sangkveld på Arstun. Tema for kvelden var viser og dikt av Prøysen og Sandbeck. 7. november viste vi filmen "Trost i taklampa", - en filmatisering av boka av Alf Prøysen med samme navn.

Holmen Mølle. Gruppa som har fått ansvar for drift av mølla jobber jevnt og trutt med å få maskineriet i mølla til å fungere optimalt. Det er i løpet av året jobbet med spissmaskinen og begge tørkene ser nå ut til å fungere som de skal.

Austmarkakalenderen. Kalenderen for 2018 var nummer 11 i rekken av kalendere med bilder fra historielagets arkiv. Nå er det ikke flere "brukbare" bilder i arkivet, så en videreføring av kalenderen er avhengig av at historielaget får låne bilder fra bygdas befolkning. Historielaget har svært få bilder fra 50-, 60- og 70-tallet. Dersom du har bilder fra denne perioden vil vi svært gjerne få ta en kopi.

Medlemsbladet. Det er også i år gitt ut 4 nummer av medlemsbladet.

Redaktøren, Åge Sørmoen, legger ned et betydelig arbeid med å skrive artikler selv, men også med å samle inn stoff og bilder fra andre bidragsyttere. I tillegg kommer arbeidet med å redigere og få på plass bilder, sørge for trykking, og til slutt distribusjon. Det ligger også betydelig arbeid i å følge opp kontingenten som samles inn via giro i medlemsbladet.

Badstua. Det har vært økt interessen for badstubading i løpe av 2017. En kjerne på opptil 15 personer har deltatt, 9 ganger, én gang i måneden både våren og høsten.

Anlegg. Anleggsgruppa har i år sørget for nytt stikketak på fjøset. Bua er rettet opp og lagerhuset på Kjærsagtomta har fått et malingsstrøk etter at det ble utvidet forrige år. Historielaget har to stokkebåter som anleggsgruppa har funnet plass til under taket der furua ligger.

Utearealene ved Bygdetunet, Arstun og Mølla. Vi synes det er på plass og fremheve den jobben som utføres på utearealene våre gjennom hele sommeren. Vi har en iherdig gjeng som sørger for at vi har rene krakker å sitte på, at det er ryddig og ordenlig rundt husene og som finner fram gressklipper og ryddesag så fort graset synes å være i lengste laget.

Samarbeid med andre organisasjoner.

Siden vi er en avdeling under Norsk Skogfinsk Museum (NSM) er vi representert i NSM sitt styre og i representantskapet. Vi deltar, sammen med de andre historielagene i kommunen, i Kongsvinger Museumsforening.

Historielaget har deltatt på Finnskogtinget og er representert i styret for Skogfinske interesser i Norge og Solør/Värmland Finnkulturforening.

Norsk Skogfinsk Museum. Historielagets representant i styret har deltatt på 8 styremøter i løpet av året. Året har naturlig nok vært preget av arkitektkonkurransen for nytt museumsbygg på Svullrya der vinneren, 4 unge arkitekter med base i København, ble presentert på et arrangement på Finnskogen Kro og Motell 22. januar. Kampen for å få på plass et museumsbygg er omtalt i flere artikler i medlemsbladet. Museet har dessuten fått bedret lagerkapasitet ved at det i løpet av året er inngått leieavtale på omlag 1000 kvm. lagerlokaler på Kvisler. Alle styrerepresentantene og deres vara deltok på en seminar på Grue Rådhus 22. juni der temaet var stiftelsens organisering og styrets oppgaver og rolle. I etterkan har styret jobbet fra forslag til styreinstruks og nye vedtekter.

Fredning. Riksantikvaren har i 2017 fattet vedtak om fredning av Abborhøgda. Fredningsvedtaket omfatter 10 bygninger/bygningskonstruksjoner (store og

små) samt et par utomhusarealer. Historielaget var representert ved Kåre Lunderbye når Riksantikvaren hadde sin befaring på stedet.

Gaver. Historielaget har også i år mottatt gaver, både gamle, historiske gjenstander og materialer/ting til bruk i den daglige driften, samt pengegaver. Styret retter en stor takk til giverne. Gavene er behørig omtalt i medlemsbladet.

Andre aktiviteter.

- Vedlikehold og opprusting i Orala (se egen årsmelding fra Oralas Venner)
- Hjemmesida og facebook-sida - videreført og oppdatert fortløpende.
- Gjenstandsregistrering.
- Innsamling og arkivering av gamle foto.
- Utleie av Arstun.
- Det er gjennomført flere større og mindre dugnader. Total dugnadsinnsats er beregnet til drøyt 4 000 timer.
- Påskjønnelser – grill-/dugnadsfest på Tunet.

Årsberetning 2017 Orala

Styre/administrasjon.

Foreningen Oralas Venner står for daglig drift og vedlikehold av Orala. Foreningen har 140 medlemmer, og i styret sitter Øyvind Strandseter, Ellen Mette Nielsen, Åge Sørmoen og Rolf Amundsen. Oralas Venner administreres av Austmarka Historielag/Norsk Skogfinsk Museum.

Prosjekter.

Utvidelse av beitemarka er i gang. Det er satt opp ca. 350 m gjerde, hogd ca. 200 raier til skigard, bygd le og grind og avskoget ca. 5 dekar.

Taket på låven er tett, og det er montert takrenner på nordsida.

Det er støpt fundament til motor på sagbruket.

Sørveggen på våningshuset har fått ny panel som er malt.

Bæra i hagen er plukket, og en god del er omgjort til syltetøy og solgt.

Det ble satt poteter og solgt 140 kg.

I kokkhuset gjenstår fullføring av skorstein og golv.

Økonomi.

50.000 kroner fra Skogfinske Interesser som opprinnelig skulle ha gått til Hørsjøbrua, er overført til husreparasjon i Orala.

10.000 kroner er innvilget fra Skogfinsk Museum til oppretting av gamlefjøset. Det ligger søknad inne til Skogfinske Interesser om 18.000 kroner til gangparti på badstua.

Andre inntekter: Kontingent og gaver fra medlemmer i venneforeningen.

Overskudd ved vandring. Salg av poteter og syltetøy.

Andre aktiviteter.

Vasking, rydding, lusing, vegutbedring, slått. Satt skaft på redskap og reparert stoler.

Besøket av vandrere og andre gjester har vært noe lavere enn forrige året.

I 2017 er det bokført 908 dugnadstimer.

Austmarka Historielag. Undergrupper 2017

Forslag til medlem av styret i Norsk Skogfinsk Museum

Medlem : Vidar Pedersen Vara: John Martin Øverby

Representantskapet i Norsk Skogfinsk Museum

Representant 1: Rolf Amundsen Personlig vara: Anne Lise Solbergseter
Representant 2: Åge Sørmoen Personlig vara: Kåre Lunderbye

Representanter til Kongsvinger Museumsforening

Representant: Rolf Amundsen Vara: Kåre Lunderbye

Styret i venneforeningen "Oralas Venner"

Øyvind Strandseter, Ellen Mette Nielsen, Rolf Amundsen og Åge Sørmoen

Tunkomiteen

Knut Holmen (leder), Randi Tjernsby, Svein Egil Sjøvika, Åge Karterud, Kjell Øverby, Emmy Østgård og Åge Nilsen.

Bilder, intervjuer og skrifter

Åge Sørmoen, Vidar Pedersen, Kåre Lunderbye, Kim Larsen og Elisabeth Johansen

Anleggsgruppa

Per Skoglund (leder), Tore Eriksen, Per Thoresen Møller og Yngve Fjellseth

Markenskomiteen

For 2 år : Rolf Amundsen og Reidar Linna
Ikke på valg : John Martin Øverby, Kristin Lysen og Thor Bråthen

Utleie av Arstun og Bråstua

Åse Wilhelmsen og Mona og John Martin Øverby

Vaktmester Arstun

Per Thoresen Møller

Vertskap Skinnarbøl skolemuseum

Eivor Dahl og Else Trosholmen

Kulturminnegruppa

Siw Berg, Leif Helge Nabben og Sissel Trosholmen

Redaksjonskomite for medlemsbladet

Åge Sørmoen og Vidar Pedersen

Bygdebokkomite

Kåre Lunderbye, Åge Sørmoen, Vidar Pedersen og Rolf Amundsen

Møllekomite (ny)

Hans Otto Møller og Pål Bekken.
Finn Lunderbye og Jan Berg kan tilkalles ved behov.

Valgkomite

Bjørn-Ulf Østgård, Elisabeth Johansen og Erik Skarnes.

Forslag til arbeidsprogram 2018

Arbeidsoppgaver.

- Fortsette vedlikehold, bruk/presentasjon av Orala.
- Utvidelse av Arstun.
- Rydding/flytting fra lager.
- Temakvelder: En på høsten 2018 og en på våren 2019.
- Grillfest.
- Tundag/Julemarked.
- Åpen dag.
- Male Nystun og Saga.
- Ferdigstille området ut mot Fagernessjøen. Pri.2
- Tunet/Mølle/Sikåa-området. Pri.1
- Nytt tak på stabburet. Pri.1
- Smedhaugen: Stikketak over inngang/ sjekke vinduer. Pri.2
- Tak over maskiner.
- Skiftebu ved badstua.
- Fortsette registrering/opprydding i arkivmateriale.
- Kalender.
- Mølla: Spissmaskin. Rengjøring. Panel/Maling.
- Medlemsblad.
- Marken.
- Vandringer: En på høsten 2018 og en på våren 2019.
- Sikåa: Har vi tid/kapasitet til å gjøre mer ut av dette området.

Ansvarlig.

- Styret i Oralas venner.
- Styret.
- Styret.
- Styret.
- Styret
- Styret.
- Styret.
- Tunkomiteen.
- Tunkomiteen.
- Tunkomiteen.
- Anleggsgruppa.
- Anleggsgruppa.
- Anleggsgruppa.
- Anleggsgruppa.
- Bilder/intervjuer/skrifter.
- Bilder/intervjuer/skrifter.
- Møllekomiteen
- Redaksjonskomiteen.
- Markenskomiteen.
- Kulturminnegruppa/Styret.
- Kulturminnegruppa/Styret.

